

Ikast-Brande
Kommune

***Procedure for
budget 2016 og overslagsårene 2017-19***

15. januar 2014

Indledning

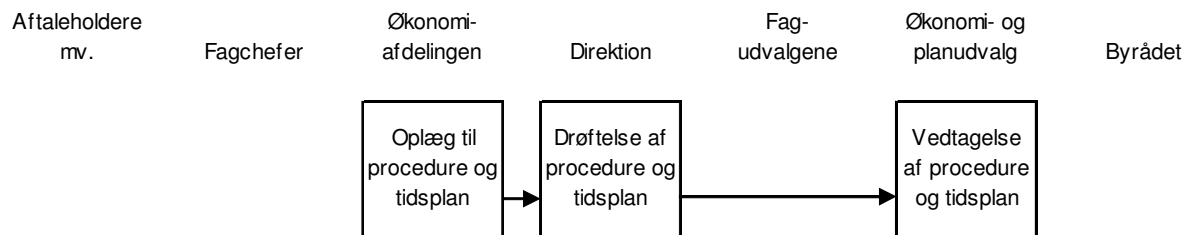
Udgangspunktet for proceduren er budgetforliget for 2015 som er indgået af et flertal af byrådet.

Proceduren omfatter:

- De væsentligste aktiviteter i forbindelse med budgetlægningen.
- En præcisering af hvilke aktører/personer, der er involveret: byråd, økonomiudvalg, fagudvalg, direktion, afdelingschefer, aftaleholdere, brugerbestyrelser, MED-udvalg og råd.
- Hvilke produkter der skal udarbejdes, hvad de skal indeholde, og hvem der skal modtage dem.

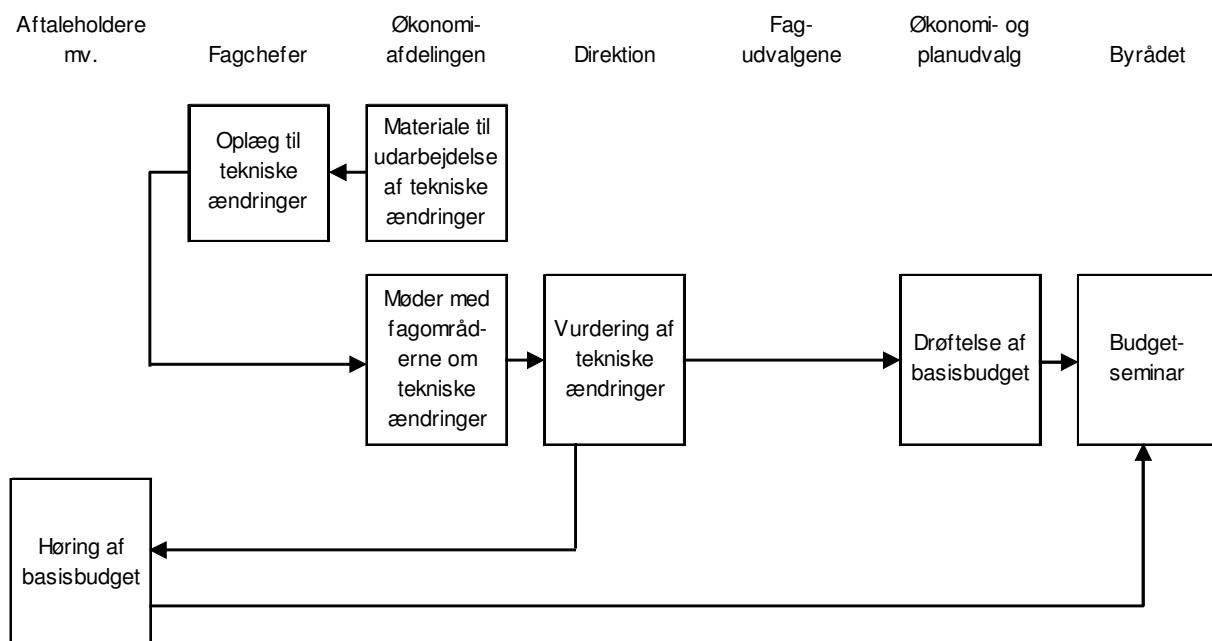
I det efterfølgende beskrives processen mere i detaljer, opdelt i 4 faser. Hver fase/aktivitet indledes med en oversigtsfigur, som overordnet illustrerer, hvordan processen er tilrettelagt.

1. Opstartsfasen

Økonomi- og Planudvalget drøfter i januar procedure og tidsplan.

2. Korrektionsfasen

Basisbudget 2016

Basisbudgettet for 2016-19 er for driftsbudgettet en videreførelse af budgettet i det vedtagne budget for 2015 tillagt tekniske korrektioner, og anlægsbudgettet for 2016 og frem er overslagsårenes anlægsbudget. Basisbudgettet for 2016-19 udarbejdes i 2016 p/l niveau. Skatter og tilskud beregnes ved statsgaranti.

Ved tekniske korrektioner forstås følgende ændringer:

- ny lovgivning, hvor ændringen overstiger 10.000 kr. – mindre ændringer reguleres der ikke for,
- de i budgetforliget for 2015 besluttede besparelser på 40 mio. kr. for 2016 og frem indlægges som pulje på politikområde 11, og udmøntes først ved budgetvedtagelsen,
- i henhold til budgetforliget for 2015, blev indkomstskatteprocenten hævet med 0,5 procentpoint i 2015 i forhold til 2014, i 2016 indregnes en tilsvarende skattereduktion, hvor det forventes at kommunen kan få tilskud til finansiering af skattelettelsen over en 3-årig periode.
- nye byrådsbeslutninger der har konsekvenser for budget 2016-19,
- den demografiske udvikling med udgangspunkt i de af byrådet vedtagne budgettildelingsmodeller,
- mængde- og prisændringer på vanskeligt styrbare områder, hvor kommunen er forpligtet til et udefra givet ydelsesniveau, samt
- ændringer i renter og afdrag.

Basisbudgettet er således udtryk for, hvad det koster at drive Ikast-Brande Kommune videre i år 2016 med uændret serviceniveau i forhold til budget 2015. Den konkrete

udmøntning af besparelser på 40 mio. kr. i 2016 drøfter byrådet på budgetseminar i marts men tager først endelig stilling i forbindelse med budgetvedtagelsen i oktober.

På dagpasnings-, skole-, sundheds-, ældre- og psykiatri- og handicapområdet anvendes budgettildelingsmodeller, hvor den forventede demografiske udvikling indgår i en flerårig beregning.

Grundlaget for den demografiske udvikling i ovennævnte tildelingsmodeller er befolkningsprognosen. En opdatering af befolkningsprognosen for 2016 behandles i Økonomi- og Planudvalget i foråret 2015.

Rent teknisk dannes budgetoplægget ved at kopiere det vedtagne 2015 driftsbudget til 2016-19, og anlægsbudgettet er det vedtagne budgets overslagsår. Der budgetteres i 2016 p/l niveau.

Bevillingsniveau

Byrådet afgiver ved budgettets vedtagelse bevilling til afholdelse af udgifter og til at oppebære indtægter. Budgettet er opdelt i et antal politikområder. Hver af disse er en selvstændig bevilling. Budget 2016-19 er som tidligere år opdelt i følgende politikområder:

1. Dagtilbud til børn 0-5 år
2. Børn og unge 6-18 år
3. Familier og børn med særlige behov
4. Fritid, idræt og kultur
5. Overførselsindkomster
6. Ældre
7. Sundhed
8. Handicap og psykiatri (voksne)
9. Erhvervsudvikling, turisme, klima og demokrati
10. Økonomi
11. Borgerservice, administration og politisk organisation
12. Redningsberedskab
13. Miljø og natur
14. Byer og landsbyer
15. Infrastruktur og kollektiv trafik
16. Forsyning

Lønsumsstyring

Budgetteringen af lønsummen foregår i overensstemmelse med de retningslinjer, som byrådet vedtog i 2009. Korrektioner for afgang af tjenestemænd i den lukkede gruppe indarbejdes i basisbudgettet som tekniske korrektioner. Der foregår ingen udligning af lønbudgetterne, idet den fulde udligning er gennemført i 2012.

Det skal fremgå af budgetbemærkningerne, hvorledes lønsummerne er fremkommet.

I henhold til de vedtagne retningslinjer for lønsumsstyringen, vil det være budgettets lønsummer - og ikke normeringen - der afgør personaleantallet.

Specielle bemærkninger

De specielle bemærkninger der knytter sig til enkelt områder er bindende forudsætninger for budgettets anvendelse.

De specielle bemærkninger udarbejdes efter byrådets vedtagelse af budgettet.

De specielle bemærkninger har primært til formål, at beskrive hvorledes budgettet forudsættes anvendt og hvorledes budgetbeløbene er fremkommet.

Takster

Der udarbejdes særskilte kalkulationer på baggrund af budgettet, og for det specialiserede socialområdes vedkommende indgår også det i regnskabet opgjorte over-/underskud. Disse kalkulationer samles i en takstoversigt. De relevante udgiftskonti i budgettet danner grundlag for beregninger i takstberegning-modellerne. På baggrund af takstberegningen rettes budgettet til med de afledte ændringer på indtægtskontiene. Takstoversigten udarbejdes når en budgetaftale for 2016-19 er indgået i byrådet og fremsendes til byrådets 2. behandling af budgettet.

Efter budgetvedtagelsen konsekvensrettes taksterne administrativt som følge af evt. vedtagne ændringsforslag til 2. behandlingen.

Når byrådet har vedtaget taksterne ved 2. behandlingen af budgettet er taksterne gældende for det kommende budgetår og der skal ikke efterfølgende ske behandling af takstblade mv. i fagudvalgene eller byrådet medmindre det i forbindelse med en budgetopfølgning besluttet at ændre på taksterne for resten af året.

Forventet regnskab 2015

Der udarbejdes forventet regnskab for 2015 pr:

- 31/3
- 30/6
- 30/9

Budgetopfølgningsterminerne følger de lovpligtige indberetninger (vedr. likviditet), som er en integreret del af budgetopfølgningerne. Budgetopfølgningen pr. 30-06-2015 er således lig med halvårsregnskab og forventet regnskab 2015, som kommunen skal indberette til Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Regnskab 2014

Supplementsperioden løber fra regnskabsårets udgang til den 15. januar. Det betyder at alle fakturaer vedrørende 2014 skal bogføres senest denne dato.

Fagområderne fremsætter ønsker om drifts- og anlægsoverførsler som behandles politisk i foråret tillige med anlægsregnskaber over 2 mio. kr. Afdelingerne udarbejder bemærkninger vedrørende væsentlige bevillingsafvigelser til regnskabet til behandling i udvalgene. Årsregnskab og beretning behandles i Økonomi- og Planudvalget og byrådet.

Aftalen mellem Regeringen og KL

Medio juni afsluttes forhandlingerne mellem regeringen og KL for det kommende års budget. Herefter beregner Økonomi- og Indenrigsministeriet de generelle tilskud til kommunen. Beregningen vil foreligge omkring den 1. juli.

Økonomiafdelingen udarbejder oplæg til skatteindtægter og generelle tilskud på grundlag af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag. Samtidig vil økonomiafdelingen og den budgetansvarlige foretage konsekvensberegninger af den indgåede regeringsaftale. Disse indarbejdes som tekniske korrektioner i basisbudgettet.

Byrådet orienteres evt. om aftalen mellem Regeringen og KL på byrådsmødet i juni.

Inddragelse af brugerbestyrelser, MED og råd

MED, bestyrelser og råd mv. orienteres om procedure og tidsplan for budget 2016-19.

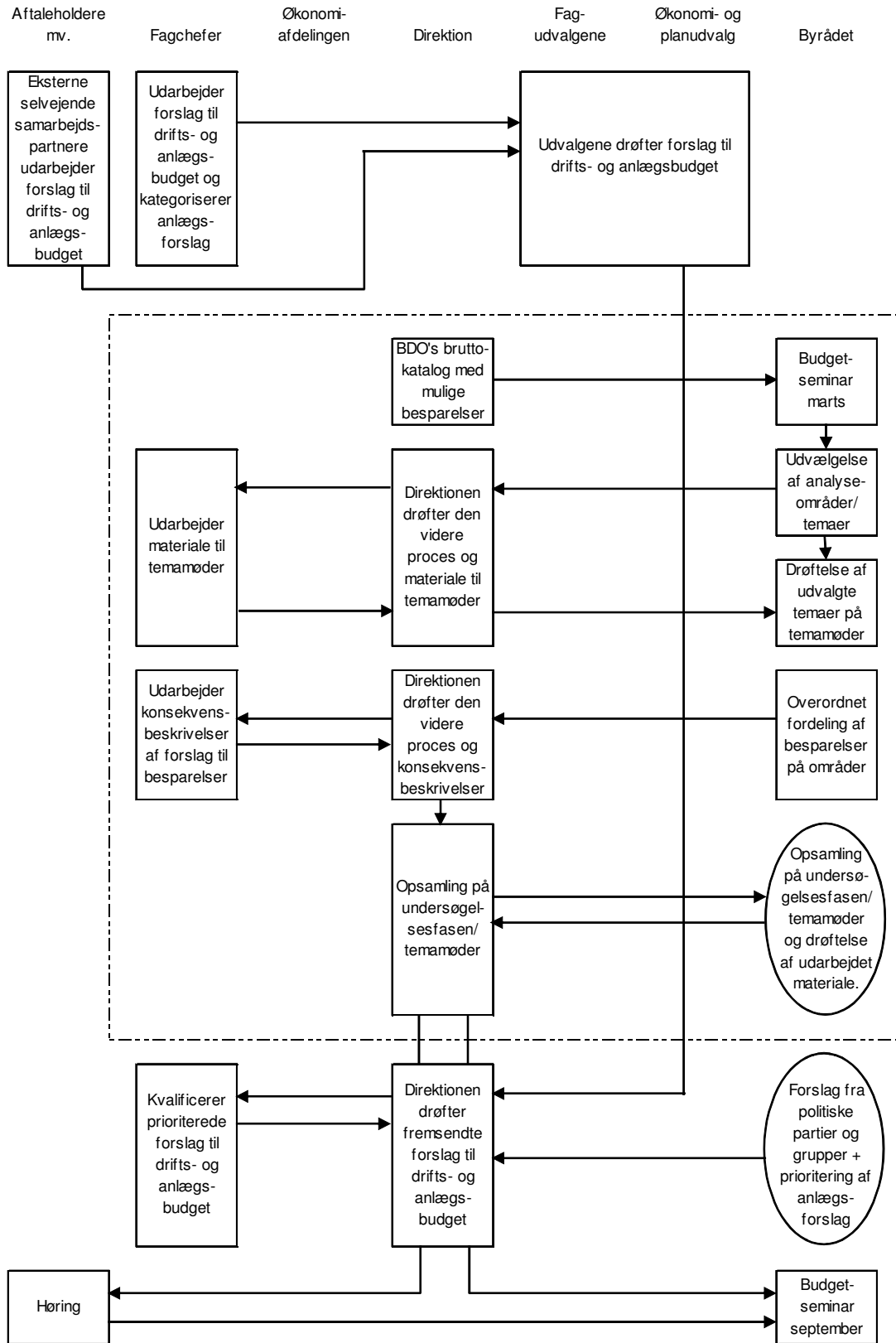
Til information om basisbudget udarbejdes oversigt over hvilke tekniske korrektioner, der er foretaget i budget 2016-19 i forhold til budget 2015, anlægsoversigt og generelle bemærkninger. Materialet behandles af direktionen og udsendes sammen med konsekvensbeskrivelser af forslag til besparelser samt drifts- og anlægsønsker til byrådet, til MED-organisationen, bestyrelser og råd i august.

Byrådet orienteres om basisbudgettet og besparelsesforslag (se under forslagsfasen) på dialogmøde i august. Aftaleholdere, bestyrelser, MED og råd orienteres umiddelbart efter.

MED-organisationen, bestyrelser og råd har mulighed for at fremsende høringssvar til økonomiafdelingen, således at disse foreligger for byrådet inden byrådets budgetseminar.

Desuden er der en høring af byrådets budgetforslag som fremsendes til 2. behandling.

3. Forslagsfasen

Drifts- og anlægsønsker

De kendte anlægsprojekter fra anlægsoversigten i budgetbog 1 for 2015 (ekskl. de vedtagne projekter) er udgangspunktet for anlægsdrøftelserne for budget 2016-19.

Fagcheferne og eksterne selvejende samarbejdspartnere gives mulighed for at fremsætte drifts- og anlægsønsker til fagudvalgene. På fagudvalgsmøder i maj besluttes, hvilke forslag der sendes videre.

Forslag til anlægsbudget påsættes en kategorisering af fagcheferne i samarbejde med teknisk område forinden møder i fagudvalgene, således kan kategoriseringen indgå i Byrådets prioriteringer. Anlægsønskerne kategoriseres i en af følgende tre kategorier:

Lovpligtig:	Anlægsprojektet skal gennemføres for at efterleve lovgivning, arbejdsmiljømæssige påbud og lign.
Påtrængende nødvendig:	Anlægsprojektet er påtrængende vedligeholdelse for at fastholde anlæggets værdi og evt. udskydelse vil forøge udgiften til vedligeholdelsen.
Værdifremmende:	Anlægsprojektet vil forbedre opgaveløsningen, hæve værdien for borgerne eller medarbejderne.

I basisbudgettet år 2016-18 er indregnet de i overslagsårene afsatte anlægsmidler fra budgetforliget for 2015.

Med henblik på at sikre at materialet til byrådets drøftelser på budgetseminaret er velgennemarbejdet anmodes de politiske grupper om at fremsætte nye forslag til drift og anlæg senest medio juni – og samtidig tilkendegive hvilke eksisterende anlægsønsker der skal udarbejdes opdateret materiale på. Efterfølgende vil skemaerne for de politisk udvalgte forslag blive kvalificeret af fagområderne således at alle oplysninger er ajourført i det materiale, der udsendes til budgetseminaret i september.

Besparelser 2016 og frem

I budgetforliget er vedtaget besparelser for 2016 og fremefter med henblik på at sikre kommunens økonomiske handlefrihed. De er indlagt som rammebesparelser på politikområde 11.

Målet for besparelserne i vedtaget budget 2015 for de kommende budgetår er i 2016 på 40 mio. kr. stigende til 80 mio. kr. i 2017 og 100 mio. kr. i 2018 og frem. Byrådet anmodede ved indgåelsen af budgetforliget for 2015 direktionen om at fremkomme med forslag til udmøntning af besparelser til budgetlægningen for 2016-19. Forslagene skal også omfatte tværgående effektiviseringsforslag og forslag til besparende strukturændringer.

På budgetseminar i marts drøfter byrådet forslag til besparelser, inkl. de forslag til besparelspotentialer som kommunens revisionselskab BDO har udarbejdet. BDO præsenterer deres forslag og deltager aktivt på budgetseminaret. På byrådsmøde i april drøftes hvilke af BDO's emner der skal gøres til genstand for nærmere analyse. Byrådet drøfter de udvalgte emner på temamøder i april-maj.

Besparelserne svarer til 2,4% af serviceudgifterne i 2016 stigende til 4,8% i 2017 og 6,0% i 2018 og frem.

På byrådsmøde i maj drøfter byrådet den overordnede prioritering af fordeling af besparelser på områder.

Konsekvensbeskrivelser af forslag til besparelser vil herefter indgå i det budgetmateriale, der udsendes i august umiddelbart før budgetseminaret.

Inddragelse af brugerbestyrelser, MED og råd

MED, råd og bestyrelser orienteres overordnet om procesplan for budget og besparelser ved årets start – herunder om personalereduktionsproces.

BDO's og direktionens forslag til besparelspotentialer udsendes til MED, bestyrelser og råd i umiddelbart efter 1. budgetseminar.

MED-organisation, brugerbestyrelser og råd orienteres i øvrigt løbende undervejs i processen vedr. besparelser.

Der udarbejdes en samlet oversigt over budgetønsker og besparelsesforslag, som udsendes i august sammen med andet budgetmateriale til byrådet, MED-organisationen, bestyrelser og råd.

Den efterfølgende tilbagemelding fra politisk hold er den politiske godkendelse af budgettet i oktober. En yderligere tilbagemelding foretages af afdelingscheferne.

Forinden budgetseminar i september

Borgmesteren afholder møder med gruppeformændene efter præsentation af budgetmaterialet.

Budgetseminar

På budgetseminaret i marts:

- Forslag til besparelser drøftes, herunder præsentation af BDO's forslag.

På budgetseminaret i september:

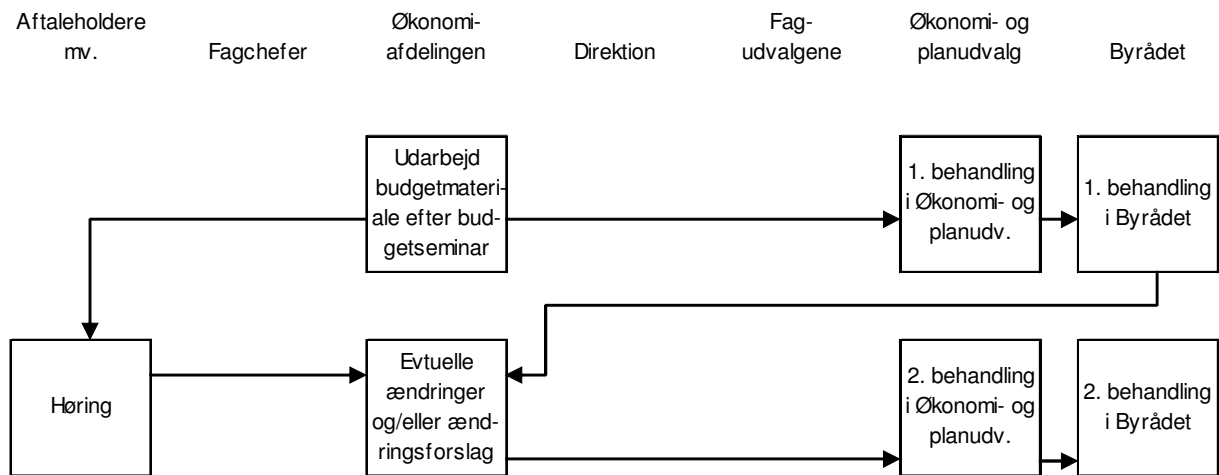
- Orienteres om den aktuelle økonomiske situation.
- Forhandles kommunens budget med udgangspunkt i det udsendte materiale.

Det er væsentligt for efterbehandlingen af de politiske forhandlinger i administrationen, at der er stor klarhed om, hvad de konkret indebærer. Det er derfor en fordel, hvis eventuelle forslag til økonomiske eller indholdsmæssige ændringer i videst mulig udstrækning rejses tidligt på året, således at de er gennemarbejdet politisk og administrativt, før de forhandles på budgetseminaret.

Efterbehandling af budgetseminar

Pressen inviteres og aftaleholdere, MED-organisation, bestyrelser og råd orienteres når der er opnået budgetforlig. Budgetforliget udsendes til aftaleholdere, MED-organisationen, bestyrelser og råd. Direktionen koordinerer aktiviteter som følge af et budgetforlig.

4. Beslutningsfasen

Aktivitet	Dato
Økonomiudvalgets 1. behandling	08-09-15
Byrådets 1. behandling	14-09-15
Økonomiudvalgets 2. behandling	29-09-15
Byrådets 2. behandling.	05-10-15

Efter byrådets vedtagelse af budgettet færdiggør økonomiafdelingen budgettet. Evt. mindre rettelser efter budgettets vedtagelse foretages administrativt.

Tilbage melding til aftaleholderne omkring det vedtagne budget foretages i perioden medio oktober til ultimo november af fagcheferne.

Der kan forekomme ændringer i tidsplanen som følge af yderligere koordineringsbehov i forhold til krav og terminer fastlagt af Regeringen, Økonomi- og Indenrigsministeriet og/eller KL og som ikke er kendte pt.